

הוכן ע"י כולל עיני הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף ק' ע"א

היתה דרך הרבים עוברת בתוך שדהו, ונתן להם דרך אחרת, האם שלו (הישנה) חוזרת אליו?

כשלא נתן דרך עקלתון	כשנתן דרך עקלתון	
חוזרת ¹	לא חוזרת	לרב משרשיא
לא חוזרת	לא חוזרת	לרב זביד ורב אשי

תניא, ר' יהודה בשם ר' אליעזר: רבים שבררו דרך לעצמם מה שבררו ברו, באיזה אופן מיירי?

כשלא אבדה להן דרך בשדה זו	כשאבדה להן דרך בשדה זו	
צריכים להחזיר	מה שבררו ברו	לרב גידל אמר רב
מה שבררו ברו ²	מה שבררו ברו	לרבה בר רב הונא אמר רב

לשיטות דלקמן, האם אפשר להעמיד את המשנה כר' אליעזר? [תד"ה כגון].

לרבה בר רב הונא אמר רב	להוה אמינא	
אפשר ³	אפשר	לרשב"ס
אי אפשר ⁴	אפשר	לר"י
אפשר ⁵	אפשר	לתוס'

¹ כן פירש רשב"ס לעיל בדף צ"ט סע"ב בד"ה רב משרשיא, שלשיטת רב משרשיא באופן זה שלו הגיעו. ושאר השיטות מבוארים ברשב"ס כאן בד"ה רב אשי.

² ולכן ס"ל לרבה בר רב הונא שאין הלכה כר' אליעזר, היות שס"ל שמה שבררו ברו אפי' בלא אבדה [וס"ל שקנו אותה הרבים במה שהלכו בה אף שלא היתה להם קודם דרך בזו השדה]. אולם לרב גידל כן הלכה כמו ר' אליעזר, דהוא מעמיד דבריו דוקא כשאבדה להם דרך בשדה זו.

³ ס"ל לרשב"ס דאף שאנו מעמידים את ר' אליעזר דוקא באופן שאבדה לרבים דרך בתוך שדה זו, ומשנתנו לא מדברת באופן הזה, בכו"א הדין שמה שנתן נתן, והטעם דכ"ש הוא, ומה שבררו הרבים דרך לעצמם קנו, היכא שהוא נתן להם מדעתו לא כ"ש שקנו.

⁴ ר"י חולק על רשב"ס, וס"ל דדוקא באבדה להם דרך אמרינן מה שבררו ברו, דממה נפשך יש להם דרך בזו השדה. משא"כ כאן שנתן להם בטעות, שממ"נ אין להם דרך מן הדין בזו השדה. ולכן ס"ל לר"י שגם לרב גידל א"א להעמיד את המשנה כר' אליעזר, כיון שמעמיד דבריו באבדה דוקא. ולכו"ע צריך להגיע לטעמו של רב יהודה, שמיצר שהחזיקו בו רבים אסור לקלקלו.

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף ק' ע"א

הקונה שביל של כרמים, איזה שיעור קונה? [תד"ה לא].

כש"ש מחיצות	כשיש מחיצות	
לרשב"ם ⁶	כשיעור לסבב משא זמורות	כשאין מחיצות
לתוס' ⁷	אפי' כמדריך כף רגליו	כמדריך כף רגליו
	כשיעור לסבב משא זמורות	כשיעור לסבב משא זמורות

בבא בתרא דף ק' ע"ב

באופנים דלהלן האם הטומאה בוקעת ועולה? [תד"ה ורומן].

כשיש פותח טפח מלמעלה	כשאין פותח טפח מלמעלה	
כשיש פותח טפח מן הצד	אינה עולה ⁸	לריב"ם: עולה רק כנגדה לר"י: עולה מכל שטח הארון ⁹
כשאין פותח טפח מן הצד	לרשב"ם: אינה עולה לריב"ם: עולה מכל שטח הארון ¹⁰	לריב"ם: עולה רק כנגדה לר"י: עולה מכל שטח הארון

⁵ הנה תוס' כתבו: ועוד י"ל דמתניתין כר' אליעזר, ואף שר"א מדבר (לרב גידל) דוקא כשאבדה, מ"מ אחר טעמו של רב יהודה דמיצר שהחזיקו בו רבים אסור לקלקלו, גם האופן של משנתנו חשוב כמו שאבדה להם דרך באותה שדה.

⁶ רשב"ם הבין שמיירי במחיצות גבוהות שמפריעות להילוך משא, ולכן צריך להרחיק את הכתלים ולתת לקונה כשיעור לסבב משא של זמורות, אולם כשאין מחיצות, יתן לו כמדריך כף רגליו, ובשאר השטח יטע ויזרע המוכר, דהא אין מפריע לו.

⁷ לתוס' מיירי במחיצות נמוכות, ולכן כשמכר לו שביל של כרמים לא יקנה אלא כמוש הוא עושי והינו עד מחיצותיו, ואפי' אם יהיה זה כמדריך כף רגליו. אולם כשאין מחיצות, קונה כפי שיעור לסבב משא זמורות.

⁸ דכיון שיש פותח טפח, וגם יש דרך לטומאה לצאת, לכך לכו"ע אינה עולה. אולם מדרבנן כן בוקעת הטומאה, וכמבואר בסוגיא דברכות דף י"ט ע"ב שרק במקום מצוה התירו לדלג על ארונות אף שיש בהם פותח טפח.

⁹ כשאין פותח טפח היא טומאה רצוצה שבוקעת ועולה (ולא יעזור אם יש לה פותח טפח מהצד), אלא שס"ל לריב"ם דכיון שאין פותח טפח אינה מטמאת מכל שטח הארון, אלא רק כנגד המת. ור"י חולק בפרט זה, וס"ל שגם כאן עולה מכל הארון או מכל הקבר.

¹⁰ רשב"ם בפירושו כתב שאם רומן שבעה אינם מטמאים מלמעלה כיון שיש פותח טפח, ומשמע שלא הצריך שיהיה גם פותח טפח מן הצד ואפי' אם הוא סתום אינו מטמא, וכן דייק גם הריטב"א בדבריו. וריב"ם הוכיח שבכה"ג שהארון סתום אפי' יש לו פותח טפח מלמעלה, בוקעת הטומאה, ואדרבה חמור יותר (לשיטתו) כשיש פותח טפח שאז מטמא גם שלא כנגד הטומאה.